

SENTÈNCIA 21-96 DE 9 D'OCTUBRE DE 1996

Incendi en casa habitada.- Estafa.- Error en l'apreciació de la prova.- Presumpció d'innocència.- Infracció de norma penal substantiva.- Responsabilitat civil.

Ponent: M.I. Sra. Marie CONTE

ANTECEDENTS DE FET

I.-RESULTANT: Que el M.I. Tribunal de Corts va dictar Sentència en data 13 de maig de 1.996 en la causa núm. 13-3/96 amb la següent part dispositiva: "Fallem: que hem de condemnar i condemnem Encarna M.S. i Maria del Carme A.I. com a autora i còmplice dels delictes majors d'incendi en casa habitada i d'estafa dels articles 259 i 247 del Codi Penal, fent-se aplicació dels articles 15, 16, 23, 40 i 53 del Codi Penal a la pena,

-la primera de cinc anys de presó dels quals tres de fermes i la resta condicional.

-la segona de cinc anys de presó, dels quals un any ferm i la resta condicional.

així com, per totes dues el pagament de les despeses processals causades.

En concepte de responsabilitat civil, es condemna solidariament Encarna M.S. i M^a del Carme A.I. a pagar:

-A Cristina L.J. la quantitat de 215.950.- pta.

-A Segur Caixa la quantitat de 1.049.041.- pta.

-A Banca Mora SA la quantitat de 4.643.090.- pta.

-A la Catalana Assegurances la quantitat de 290.367.- pta.

-A Joan A.S. la quantitat de 300.000.- pta.

-Al Sr. V.U. la quantitat de 285.847.- pta.

-A la Companyia Andorrana d'Assegurances la quantitat de un milió de pta.

Totes les quantitats esmentades meritaren l'interès legal a partir del 14 de juliol de 1.995, d'acord amb l'article 74 apartat dos del Codi Penal.

Deixem pel període d'execució de Sentència la determinació dels perjudicis soferts per la societat V. i S. associats SA. (Sky Serveis), a càrrec d'aquesta societat de portar en autes tots els justificants dels perjudicis soferts.

Diem per aplicació de l'article 70 apartat 1 del Codi Penal que en les relacions internes entre ambdues condemnades, Encarna MIRÓ SACRISTAN suportarà les dues terceres parts de les condemnes, salvat pel que fa a la condemna al benefici de la Companyia Andorrana d'Assegurances que quedarà en totalitat al seu càrrec."

II.-RESULTANT: Que contra la Sentència esmentada s'interposà Recurs de Suplicació per la Llettrada Roser MIÑO CASTILLO, en interès de M^a del Carme A.I., la qual al·lega com a motius del recurs l'error en l'apreciació de la prova, la violació del dret a la presumpció d'innocència (art. 3, apt. 5 del Decret regulador d'aquesta instància de Suplicació) i la infracció d'una norma penal substantiva, sigui per violació de la mateixa, per la seva interpretació errònia o per la seva indeguda aplicació (art. 3.7).

Fa valer per sostenir el primer motiu del seu recurs que el Tribunal de Corts ha retingut com a element de prova a càrrec de la processada les úniques declaracions de la seva coprocessada, sense tenir en compte l'absència de profit i l'existència del temor insuperable sofert per M^a del Carme A.I. degut a les amenaces proferides contra els seus fills per Encarna M.S., sota la influència de la qual va actuar, i que pot ser considerada com a causa d'exclusió de la seva responsabilitat penal. Exposa, sobre el segon motiu de Suplicació, que la Sentència recorreguda, imposant a la processada una pena privadora de llibertat no ha tingut en compte les exigències de l'article 53 del Codi Penal, ja que no ha pres en consideració els elements relatius a la personalitat de M^a del Carme A.I. en particular el fet que està separada del seu cònjuge i que assumeix sola, malgrat la modestia dels seus recursos, el manteniment i l'educació dels seus dos infants menors que patiran un trauma important si són separats de la seva mare.

Demana en conseqüència al Tribunal Superior de revocar la pena de privació de llibertat, substituint-la per una pena totalment condicional i en el seu defecte per arrestos domiciliaris

III.-RESULTANT: Que el Ministeri Fiscal sol·licita la confirmació de la Sentència, observant d'una banda que la implicació de M^a del Carme A.I. ha estat total en la mesura en que ha acompanyat després de l'incendi Encarna M. a l'oficina del seu assegurator, d'altra banda que el Tribunal de Corts ha pronunciat una pena adaptada a la vegada a les circumstàncies personals de la processada i al perill social evident generat pel delictes del qual ha estat culpable.

IV.-RESULTANT: Que Meritxell PICART SANCHEZ, Lletrada defensora d'Encarna M.S. compareix i demana la confirmació de la Sentència.

FONAMENTS DE DRET

I.-CONSIDERANT: Sobre l'error en l'apreciació de la prova, que es reprotxa al Tribunal de Corts, per a caracteritzar els actes de complicitat imputats a M^a del Carme A.I., d'haver,

-d'una banda pres en compte les úniques declaracions de l'autora principal implicant la seva coprocessada.

-d'altra banda d'haver descartat el fet que aquesta darrera hagi pogut actuar per por de represàlies i no hagi tret cap benefici pecuniari del delictes. Tanmateix, en primer lloc, convé observar que les afirmacions d'Encarna M.S., segons les quals M^a del Carme A.hauria tingut la idea d'incendiar la guarderia per tal de suscitar el pagament de la indemnització deguda per l'assegurador; li hauria presentat els anomenats Alejandro i José, i per fi hauria organitzat al seu propi domicili un sopar destinat a posar a punt la organització material del projecte delictuós, estan recolzades per elements continguts en les pròpies declaracions de la recurrent, que ha admès posseir informacions del projecte, amb motiu dels lligams d'amistat existents entre ella mateixa i Encarna M.S., i haver acompanyat aquesta darrera, després de l'incendi, una primera vegada a França, a l'Hospitalet, per trobar-hi el tal José, i una segona vegada en els locals de la Companyia d'assegurances, per percebre la indemnització, mentre el

tal José les esperava totes dues a l'exterior. Que una tal actitud, que no pot bastar a explicar l'amistat que lligava les dues coprocessades al moment dels fets, fa del tot creïbles les declaracions d'Encarna M. que, per altra banda, no han variat durant el procediment, han estat mantingudes en confrontació, i en cap cas beneficien a l'autor principal que va reconèixer i assumir la seva responsabilitat penal;

Que en segon lloc, les amenaces de les quals M^a del Carme A.I. hauria estat objecte per part de la seva coprocessada, no ressalten de cap manera de l'enquesta i de la instrucció. Que al contrari la processada precisament ha fet esment de la seva amistat amb Encarna M. per tal d'explicar els seus desplaçaments a França en companyia d'aquesta darrera, i en els locals de la companyia d'assegurances. Que, a més, si aquelles amenaces havien existit tenia la possibilitat d'informar els Serveis de Policia abans que fer-se còmplice del fet delictuós.

Finalment es reprotxa sense motiu al Tribunal de Corts no haver tingut en compte l'absència de profit procurat pel delicte, quan aquesta jurisdicció precisa, en el Considerant vuitè que "pel que fa a M^a del Carme ALEJO, el Tribunal ha de prendre en consideració que aquesta ha actuat de manera absurda creient ajudar la seva amiga, no quedant provat que s'hagi lucrati en la més mínima quantia...".

Que per consegüent el Tribunal de Corts, de bon dret, ha deduït de les declaracions combinades de les dues coprocessades i de les actuacions de M^a del Carme ALEJO, per ella reconegudes, que aquesta darrera havia col·laborat en la realització dels delictes d'incendi i d'estafa, dels quals s'havia fet còmplice en el sentit de l'article 16 del Codi Penal.

II.-CONSIDERANT: Pel que fa a la infracció d'una norma penal substantiva, en aquest cas l'article 53 del Codi Penal, que aquest text imposa al Jutge fixar la pena en consideració a elements relatius a la personalitat del processat i a la gravetat i el grau de perill social del fet delictuós. Que en aquest cas el Tribunal de Corts, pronunciant la pena mínima de cinc anys imposable en virtut de l'article 40 del Codi Penal, i fent-la en la seva major part condicional, necessàriament ha tingut en compte, així com ho precisa en la seva Sentència, el comportament absurd de M^a del Carme ALEJO; els seus mòbils que no residien en la idea de lucre; la seva absència d'antecedents judicials; en la mesura en que els fets comesos per ella tenen un

caràcter de perill social cert, afectant la seguretat de les persones. Per consegüent la pena pronunciada pel Tribunal de Corts és del tot justificada.

III.-CONSIDERANT: Que en data 7 d'abril del present any 1.996, els Excel·lentíssims Coprínceps d'Andorra han atorgat un indult de fins a 6 mesos de presó, disposant el seu article 3 que quan es tracta de fets delictuosos no jutjats definitivament el procediment continuarà fins que recaigui Sentència ferma, i en aquest moment el Tribunal que la dicti aplicarà els beneficis de l'indult. Per això procedeix acordar-ho així en favor de la processada recurrent.

Vistes la Constitució, El Codi Penal, el Codi de Procediment Penal, la jurisprudència d'aplicació, així com els Usos i Costums i altres fonts del Dret del Principat d'Andorra,

La Sala Penal del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

D E C I D I M

1r.- Desestimar el Recurs de Suplicació interposat per M^a del Carme A.I..

2n.- Confirmar en tots els seus extrems la Sentència dictada pel M. Iltre. Tribunal de Corts en data 13 de maig de 1.996, en la Causa i Rotlle de referència.

3r.- Condemnar la recurrent al pagament de les despeses processals causades pel recurs.

4t.- Acordar el benefici de l'indult de 6 mesos de presó de la pena imposada per la Sentència.

5è. Manem que la Causa sigui retornada al M. Iltre. Tribunal de Corts, amb certificació de la present Sentència, per al seu compliment i execució.

Així, per aquesta nostra sentència, definitivament jutjant, ho manem i signem.